

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra speciální pedagogiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Individuální vzdělávací plán jako autentický dokument

Individual education plan as an authentic document

Dominika Kundrátová

Vedoucí práce: PaedDr. Jaroslava Zemková, PhD

Studijní program: Speciální pedagogika

Studijní obor: Speciální pedagogika

Praha 2017

Přílohy

Příloha č. 1 – IVP pro školní rok 2015/2016

Příjmení a jméno dítěte: Christiana Hornek
Datum narození: 29. 4. 2010
Bydliště: Plaská 5, Praha 5
Třída: 2. třída – Pod Lipkami

IVP je vypracován na základě doporučení ke vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami SPS při MŠ speciální, Štíbrova 1691, Praha 8, ze dne 24. 2. 2015

Platnost doporučení do 31. 8. 2016

IVP vychází ze školního vzdělávacího programu „Do kolečka dokola, svět se s námi točí“ a závěrů speciálně pedagogického vyšetření.

Závěry speciálně pedagogického vyšetření

Christianka je holčička s Downovým syndromem, integrovaná do běžné třídy MŠ. Její začlenění se výborně daří, učitelky i asistentka s ní i s celou třídou výborně pracují. Christianka je zaměřená na vztahy, sledování a nápodobu ostatních. Ta ji usnadňuje orientaci v prostoru školky i v programu dne. Potřebuje jasné a návodné instrukce, hodně názornosti, respektování osobního pomalejšího tempa.

Christianka je velmi milá, komunikativní holčička. Dobře rozumí mluvené řeči, u složitějších vyjádření je vhodné podpořit porozumění i vizuálním znázorněním. V současné době tvoří krátké věty, sdělení doplňuje mimikou i gesty a znaky. Je třeba učit ji chápat a dodržovat pravidla, kultivovat i nadále její kontakty s okolím, vést ji k maximální možné samostatnosti v sebeobsluze.

Forma vzdělávání: individuální integrace, IVP vycházející ze školního vzdělávacího plánu a z RVP pro předškolní vzdělávání

Potřeba dalšího pedagogického pracovníka: Zřízení funkce asistenta pedagoga na 20 hodin týdně

Důvod: Poskytnout nezbytnou pomoc v sebeobsluze, doprovázet na vycházky a zajistit jednak její bezpečnost, jedna i možnost zkrácení vycházky, zvolnění tempa apod. Při odpoledním spaní

a odpoledních aktivitách by se Christianka měla bez pomoci asistenta obejít. Asistent by měl pracovat vždy pod vedením učitelky, měl by poskytovat pomoc i ostatním dětem ve třídě, neměl by Christianku na sebe vázat. Rozhodně není doporučeno s Kristinkou pracovat individuálně mimo kolektiv ostatních dětí. Jako nejprínosnější pro další rozvoj je i nadále volná hra a společně řízené aktivity.

Předpokládané navýšení finančních prostředků: Plat asistenta pedagoga

Priority (cíle) pro školní rok 2015/2016

- Nadále zlepšovat samostatnost při sebeobsluze, postupně odebírat pomoc
- Kultivovat chování k druhým dětem, pochopit a dodržovat pravidla, prohlubovat socializaci
- Rozvíjet komunikační schopnosti, potěšení z komunikace s ostatními
- Rozvíjet zručnost a pracovní dovednosti
- Využívat nápodobu vrstevníků ve všech oblastech

Doporučená podpůrná opatření

- Zřízení místa asistenta pedagoga
- Respekt k osobnímu tempu, dávat dostatek času na pochopení a splnění úkolů. Postupně se snažit o zkrácení doby jídla a oblékání.
- Dopomoc při sebeobsluze s postupným ubíráním míry pomoci
- Názornost, konkrétnost, umožnění nápodoby
- Stanovení pravidel kontaktu s okolím a dbaní na jejich dodržování (umět počkat, rozdělit se, požádat, poděkovat, pozdravit a rozloučit se apod.)
- Uplatňovat metodu malých kroků
- Často chválit, opakovaně motivovat, motivovat prožitkem úspěchu, budovat pocit úspěšnosti
- Přiměřenost podnětů v množství, kvalitě, proměnlivosti
- Učení prožitkem, který umožní pochopení smyslu

Oblast socializace

Christianka už z velké části umí pojmenovat děti ve své třídě, stále je potřeba tuto znalost trénovat. Sama si vybírá pouze hry na vaření a piknik nebo chodí „žehlit“ prádlo, neumí do své hry přijmout ostatní děti, má tendenci na ně hudermanit a komandovat je. Stejně tak není

zcela úspěšná v pokusech zapojit se do her vrstevníků, buď jim bez dohody bere věci, nebo do nich strká a okřikuje je. Přestože toto chování není příliš žádoucí, značí vývojový pokrok oproti loňskému roku, kdy byla víc vázaná na asistentku a děti si příliš nevšímala.

Úkoly pro rok 2015/2016

- Vést Christianku k pochopení a dodržování stanovených pravidel
- Učit Christianku respektovat hru ostatních dětí
- Naučit se lépe dělit o hračku
- Učit ji dostat se mezi děti do hry
- Učit ji kontaktovat děti přijatelným způsobem
- Upevňovat již vytvořené návyky společenského chování a vytváření nové (poprosit, poděkovat, počkat na ostatní, při kašli a kýchní dát ruku před ústa atd.) – možno i gestem

Oblast sebeobsluhy a samostatnosti

Při jídle je Christianka téměř samostatná. U stolu sedí ukázněně, jí poměrně čistě, uklidí po sobě nádobí do okénka. Na najezení a zejména a na dostatečné napití o něco víc času než ostatní děti.

Při oblékání potřebuje dohled, protože ji zajímá vše okolo. Na pokyn si vše sundá, při oblékání potřebuje pomoc obléct druhý rukáv. Snaží se rozepínat zip.

Při úklidu hraček je nutná asistence. Při pokynu „uklízejte“ nereaguje a jde si hrát dál. Je nutné vzít Christianku za ruku a společně vše uklidí. Občas nutné přemlouvat.

Úkoly pro rok 2015/2016

- Dát Kristince dostatek příležitostí a času pro sebe obslužné činnosti, co nejvíce využívat možnost nápodoby, podporovat v samostatnosti

Hygiena

- Společné návštěvy toalet s ostatními dětmi
- Vést Christianku k důkladnějšímu mytí rukou mýdlem
- Nesedat si při návštěvě toalety na jiné děti
- Umět se upravit před zrcadlem, zvláště po obědě (umýt důkladně pusou)

Stolování

- Upevňovat používání příboru, dbát na čistotnost při samostatném jídle

- Učit krájet nožem a používat nůž při nandávání na vidličku
- Dbát na přiměřenost množství jídla
- Dodržování pitného režimu

Oblékání

- Christianka už se umí sama svléknout, při oblékání naučit obléknout i druhý rukáv
- Učit Christianku rozepnout a zapnout zip na bundě, mikině
- Naučit ji urovnat si věci na hromádku
- Trénovat převrácení např. punčoch

Hrubá motorika

Christianka už lépe používá ruce při hodu s míčem. Stále je opatrná a neobratná. Neudrží rovnováhu při stožení na jedné noze, při běhu je špatná koordinace. Při chůzi po schodech je mnohem jistější a nebojí se jít bez přidržování druhého.

Úkoly pro rok 2015/2016

- Trénovat plazení, podlézání, přelézání
- Podporovat rozvoj rovnováhy (nestabilní rovina, stožení na jedné noze, poskoky snožmo vpřed a zad, rovnováha při běhu)
- Zužovat bázi chůze – po laně, po čáře
- Koordinace pohybů a zraková kontrola při hře s míčem (zvolit menší průměr míče)
- Využití schopnosti nápodoby
- Rozvoj rytmizace
- Cvičit pomalé pohyby, umět zastavit na místě udržet chvíli v klidu, pak pokračovat

V dalších oblastech rozvoje – rozvoj smyslů, kognitivních schopností a grafomotoriky – s Christiankou pracujeme společně s ostatními dětmi ve třídě tak, aby daná činnost byla částečně při způsobena její aktuální vývojové úrovni. Na práci dohlíží asistentka proto, aby Christianka činnost dělala důsledně. Používá názorný a konkrétní přístup. Používáme také motivaci a nápodobu. Aktivitu střídá odpočinek, řízenou činnost střídá volná hra a podobně. Činnosti je důležité stále opakovat vzhledem k menší mozkové kapacitě.

Komunikace a řečová výchova (souvisí se socializací)

Christianka už hezky používá dvojslovná spojení, začíná spojovat 3 slova, verbální projev doplňuje nápaditě a funkčně projevem neverbálním, hodně opakuje, spíše po dětech. Moc

ráda komunikuje verbálně i neverbálně (ukáže, dovede za ruku). Porozumění řeči je na vyšší úrovni než vlastní mluvený projev. Ráda zpívá, říká básničky s napodobování pohybu. Při komunikaci učíme Christianku používat jednoduché věty (Prosím, chci si hrát.). V užším kruhu dětí je vhodné si s Christiankou a ostatními dětmi povídat. Je vhodné používat gesta při komunikaci, je to vhodné pro porozumění. Tlak na řeč by neměl být Christiankou vnímán negativně.

Úkoly pro rok 2015/2016

- Využívat rytmizace pomocí nástroje
- Rozvíjet slovní zásobu
- Podpora vokalizace nápodobou např. auta
- Po Christianky hlasovým projevem po ní správně zopakovat a rozvinout

Smyslová výchova

Zrak

- Dbát na nošení brýlí, vytvářet vhodné prostředí pro práci se zrakem
- Procvičovat zaměřování oběma očima, zrakovou orientaci
- Třídění dle barev
- Hledání shodných a rozdílných prvků na obrázcích (obrácené pexeso např.)
- Zraková paměť – Kimovy hry
- Najít stejné tvary a patřičně je zařadit k ostatním (vhodné trénovat při úklidu stavebnic)

Sluch

- Poznávání zdrojů a směru zvuku
- Rozlišovat zvukových kvalit (nástroje, hlasy zvířat, ...)
- Hra s vlastním hlasem
- Rytmizace

Čich a chuť

- Rozlišovat chutě
- Rozlišit vůni a zápach

Hmat

- Seznamování se s různými materiály
- Rozvíjet hmatové vnímání celého těla diferencovanými doteky a masážemi (jemné x silné, rychlé x pomalé)

Grafomotorika a jemná motorika

Christianka je stále opatrná při tlačením na pastelku, ale svou sílu už mnohem lépe využívá. Pohyb rukou do kruhu ve vzduchu zvládá, na papíře neumí ruku správně ohýbat. Při stříhání špatně otevírá nůžky, nutné používat nůžky s nápomocí otevírání

Úkoly pro rok 2015/2016

- Procvičování dlaní a prstů
- Cviční úchopů – dlaňový, prstový, klíčový, špetka
- Čmárání prstem do krupice, do písku
- Prstové barvy
- Obtiskování
- Malba houbou
- Malba štětkou
- Práce se silnými štětci, křídami, silnými pastelkami
- Uvolňovací cviky ruky
- Volné čmárání, potom čáry vodorovné i svislé, kroužky a klubíčka
- Trhání papíru, mačkání
- Stříhání rovných linií
- Lepení
- Modelování – koule, placka, válec
- Manipulace s drobným materiálem

Rozvoj kognitivních schopností

Mnohem lépe poznává děti ve třídě, počítání do 5 umí s přehledem. Při dělení pracovního listu není pozornost téměř žádná. Rozpoznávání barev je kolísavé. Někdy pojmenuje barvy výborně, někdy na barvu nepřijde

Úkoly pro rok 2015/2016

- Příprava pomůcek, rozvržení práce, dokončení a úklid pomůcek
- Prodlužování doby záměrné pozornosti
- Procvičování mechanické paměti

- Poznávání dětí ve třídě podle jmen
- Naše rodina
- Poznávání, ukazování a postupně pojmenovávání předmětů denní potřeby
- Zvířata a jejich mláďata, hlasy zvířat
- Poznávání a přiřazování barev
- Třídění dle kategorií (tvaru, barvy, velikosti...)
- Přiřazování obrázků k předmětům, obrázkům (příprava na globální čtení)
- Logické myšlení – skládat obrázkové dvojice podle času (upadla, brečí; nalije čaj, pije), podle vztahu (pes, bouda)
- Před početní představy – orientace v prostoru, v ploše, rozumí předložkovým vazbám nad, pod, vedle, mezi; protiklady (hodně x málo)
- Schopnost pracovat pod vedením paní učitelky

Způsob hodnocení a klasifikace

Christianka by měla být za každý úspěch nebo snahu kladně ohodnocena, často chválit. Nejlépe výraznou mimikou s nadšeným ústním projevem. Odměnit následně hned po úspěchu, budovat pocit úspěšnosti. Motivovat opakovaně, povzbuzovat k dokončení činnosti. Přizpůsobit čas na splnění úkolu jejím osobním možnostem. Nesmí být srovnávána s ostatními výkony dětí. Při překročení či porušení pravidel výrazně napomenout. Tím se Christianka lépe zapojí do způsobu života v MŠ.

Doporučené pomůcky

Běžné metodické a didaktické pomůcky MŠ pro mladší děti, skutečné předměty

Příloha č. 2 – ukázky ze zážitkového deníku

VE ŠKOLCE SEDÍME
V KROUŽKU A VYTLES-
KÁVÁME SVÁ SMĚVA

NĚKDO NA AUTĚ VOZÍ
KOSTKY, KRISTINKA
NEBRÁDĚJÍ SEBE

KAMARÁDKY
VIOUKA A ELIŠKA,
Z DRUHÉ STRANY
NIKDO NESEDI PROTO
ŽE SE NEMOH LA
DOZHODNO UT

PERENNÉ SE S DĚTMI :)

4. týden

Tento týden jsme byli na procházce s dětmi v parku na Klamovce. Sbírali jsme kaštaný a žaludy. Ve škole pak z kaštanů dělali obrázky. Venku na zahradě si Kristína našla novou kamarádku Teresku. I přine sama se už Kristína umí dojit vyčoupat s dětmi. Raní rozsvíčka byla s Kurvínkem. Moe máta ho Kristi poslouchala a napodobovala jak cvičí paní učitelka. Aby se děti nemudily hrála jim paní učitelka Domica divadlo s plyšáky a zpívala jim písničky a pohádky.

a tak část nové písničky:

Podzim, vltij! (Jan Kraloček)

Žluté listy, den se krátí,
mířdo am nevířím,
že už krásné léto končí,
podzim roháří do deří.

"MALUŠENKA" KASTANKY

Příloha č. 3 – doporučení ze speciálně-pedagogického centra

Speciálně pedagogické centrum při Mateřské škole speciální

Štíbrova 1691, 182 00 Praha 8
tel.: 284 688 941
E-mail: spc@stibrova.cz

Č.j.: 314/14/bb

Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a stanovení míry podpůrných opatření

dle zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání /školský zákon/ v platném znění a dle Vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných ve znění platných předpisů

Příjmení a jméno: Šubrtová Kristina

Datum narození: 29.04.2010

Bydliště: Plaská 5, Praha 5

Škola: MŠ Pod Lipkami, Praha 5

Rok školní docházky: 1

Školní rok: 2014/15

Doporučení bylo zpracováno na základě vyšetření:

- Speciálně pedagogického centra 10. 6. 2013
- Psychologického vyšetření PhDr. Novákové z 11. 3. 2014

Diagnostický závěr pro účely vzdělávání:

Kristinka je holčička s Downovým syndromem. Její vývoj je harmonický, celkově mírně opožděný. Motorický vývoj byl od počátku pomalejší, samostatná chůze se objevila před druhým rokem věku. Přetrvává mírná neobratnost a snížená schopnost koordinace. V sebeobsluze je Kristinka poměrně samostatná. Je bez plen, o potřebu toalety si sama řekne. Jí lžící, potřebuje jen mírnou dopomoc. Pomoc potřebuje také při oblékání, velmi pěkně ale spolupracuje.

Kristinka je velmi milá, ochotná a komunikativní holčička. Dobře rozumí mluvené řeči, u složitějších vyjádření je vhodné podpořit porozumění i vizuálním znázorněním. Samostatná řeč se u Kristinky rozvíjí přibližně od dvou let, v současné době její slovní zásoba odpovídá úrovni zhruba dvouletého dítěte. Tvoří krátké věty, sdělení doplňuje i mimikou, gesty a znaky.

Kristinka má velký zájem o kontakt s dětmi, přítomnost ve vrstevnickém kolektivu, možnost nápodoby ostatních a zapojování se do společných her bude mít nepochybně velký význam pro její další rozvoj.

Pro účely statistického výkaznictví doporučujeme uvádět jako:

Dítě se souběžným postižením více vadami

Doporučená forma vzdělávání:

- vzdělávání formou individuální integrace

Doporučený vzdělávací program:

- Individuální vzdělávací plán vycházející ze školního vzdělávacího programu, zpracovaného podle RVP pro předškolní vzdělávání

Doporučená podpůrná opatření:

- Dostatek času
- Mírná dopomoc v sebeobsluze
- Pomoc s orientací v organizaci dne a v prováděných činnostech, pomoc s ukončením jedné a začátkem další činnosti
- Počáteční dopomoc se zapojením se do kolektivu třídy, pochopením pravidel
- Názornost a konkrétnost
- Možnost nápodoby
- Metoda malých kroků, kdy složitější činnost je rozřazována do menších úseků, každý je zadáván a hodnocen zvlášť
- Respektování vyšší unavitelnosti, nezatěžovat Kristinku požadavky na výkon, dávat jí pocit úspěchu
- Zřízení místa asistenta pedagoga

Potřeba dalšího pedagogického pracovníka /zdůvodnění, náplň práce, počet hodin týdně/

V Kristinčině třídě doporučuji zřídit místo asistenta pedagoga na 20 hodin týdně. Asistent by měl Kristince pomoci s adaptací na nové prostředí a na nový kolektiv. Měl by jí poskytnout nezbytnou pomoc v sebeobsluze. Měl by jí doprovázet na vycházce a zajistit jednak její bezpečnost, jednak i možnost zkrácení vycházky, zvolnění tempa apod. Při odpoledním spaní a při odpoledních aktivitách by se již Kristinka měla bez pomoci asistenta obejít. Asistent by měl vždy pracovat pod vedením paní učitelky, měl by poskytovat pomoc i ostatním dětem ve třídě, neměl by Kristinku na sebe vázat. Rozhodně nedoporučuji, aby s ní individuálně pracoval mimo kolektiv ostatních, jako nejpříhodnější pro Kristinčin další rozvoj vidím volnou hru a společnou řízenou činnost.

Předpokládané navýšení finančních prostředků nad rámec státního rozpočtu:

Ano dle doporučených podpůrných opatření

Doba platnosti doporučení: do 31. 8. 2015

Odpovědný pracovník za SPC: Blanka Bartošová

Ředitelka zařízení PhDr. Marie Horázná:

V Praze dne 07.04.2014

PaedDr. Blanka Bartošová

SPECIÁLNÉ PEDAGOGICKÉ CENTRUM
při MŠ speciální
Štíbrova 1691, 182 00 Praha 8
tel.: 284 688 941, 731 528 935
www.stibrova.cz

Příloha č. 4 – Doporučení pedagogicko-psychologické poradny

Ambulance dětské klinické psychologie

PhDr. Magdalena Nováková, IČZ 06621000, Poliklinika DAM, Stamicova 21, Praha 6 –
Petřiny, tel.: 233 018 402 737 740 350, e-mail: psychologie.novakova@seznam.cz

Zpráva z psychologického vyšetření

Jméno: Šubrtová Kristina r.č.: 105429/4747 poj.: 211
Bydl.: Plaská 5, 150 00 Praha 5 dg.: R620
Nar.: 29.4.2010 vyš.: 11.3.2014 ChV: 3,11 let

Anamnesticky: bez prenatálních rizik, porod ve 36. t.t. sekci pro preklampsii, 2400/47, po porodu zjištěn Downův sy. Na doporučení lékařů kvůli předpokládané špatné prognóze vývoje v KÚ, poté v péči rodiny, následoval vývojový spurt. Sledována na foniatrii (lehká nedoslýchavost bez dopadu na verbalizaci a porozumění řeči), kardiologii, neurologii, očním, logopedicky rehabilitována. Vývoj lehce opožděn, zejména v motorické oblasti, aktuálně se výrazně harmonizuje. V plánu zařazení do MŠ, navštěvovala již soukromou MŠ, adaptovala se dobře.

Během vyšetření zvidává, akční, sociálně iniciativní, velmi milá. Ochotně se zapojuje do řízených činností, pro unavitelnost a obtíže při selektivním zaměření zejména na vizuální podněty je výdrž a přepínání zejména zrakové pozornosti kratší (rychle se unaví, obtížněji zaostřuje zejména na obrázky a jiný plošně prezentovaný testový materiál), ale holčička si dokáže zajistit relativně široký přísun podnětů. Verbálně prezentované podněty zpracovává pohotově a překvapivě dlouhodobě, rozumí a abstraktnějšímu vyjádření, ve fonologické paměti podrží řadu znaků. O komunikaci má zájem, obratně využívá i gesta a mimiku, vzhledem k věku hezky odčítá sociální signály a emocionální výrazy okolí a empaticky na ně reaguje.

Vývojové zhodnocení:

Psychomotorický vývoj nerovnoměrný, celkově jen lehce opožděný v neprospěch expresivních možností motorických a řečových, předností je vyspělost usuzovacích schopností (v referenčním pásmu velmi široké normy), zejména kauzálních a sociálních, po zkorigování oční vady (multifokální korekci má krátce) lze očekávat další vývojovou akceleraci.

Motorika hrubá bez výraznějších koordinačních obtíží, chodí po schodech oběma směry, snaží se poskočit, tančí, hezky imituje. Ke grafickým činnostem je motivovanější po korekci

brýlemi, začíná již kreslit, linie vede plánovaným směrem, chápe vizuální abstrakci.

Orofaciální motorika cíleně a s efektem rehabilitována. Sebeobslužné dovednosti se snaží zvládat sama, nají se, v MŠ je bez pleny, svleče si kalhotky, účinně pomáhá při oblékání.

Expresivní složka řeči na úrovni 18.-24. měsíce – slovní zásoba je obsáhlejší (min. 24 mės), tvoří krátké situačně výstižné věty typu já chci sýr, je schopna ale i motoricky zrealizovat 6slovné úryvky oblíbené písničky a tříslabičná slova, **receptivní složka řeči** vyspělejší (30. měsíc), se specifickým oslabením složitější abstrakce, které je rozvíjeno logopedem.

Symbolická hra a myšlení vyspělé, holčička používá abstraktní vyjádření, má bohatou fantazii, výborně imituje. **Povahově** velmi hodná, disciplinovaná, emocionálně vyrovnaná, má velký zájem o kontakt s dětmi.

Závěr:

Vývoj holčičky s Downovým syndromem a přidruženými lehkými smyslovými vadami a již téměř kompenzovaným oslabením motorickým (mírně hypotonická v rámci syndromu) harmonicky pokračuje, předností je výborná sociální nastavení a zájem o komunikaci, doporučuji zařazení do MŠ, dle potřeby případně s dopomocí asistenta pedagoga.

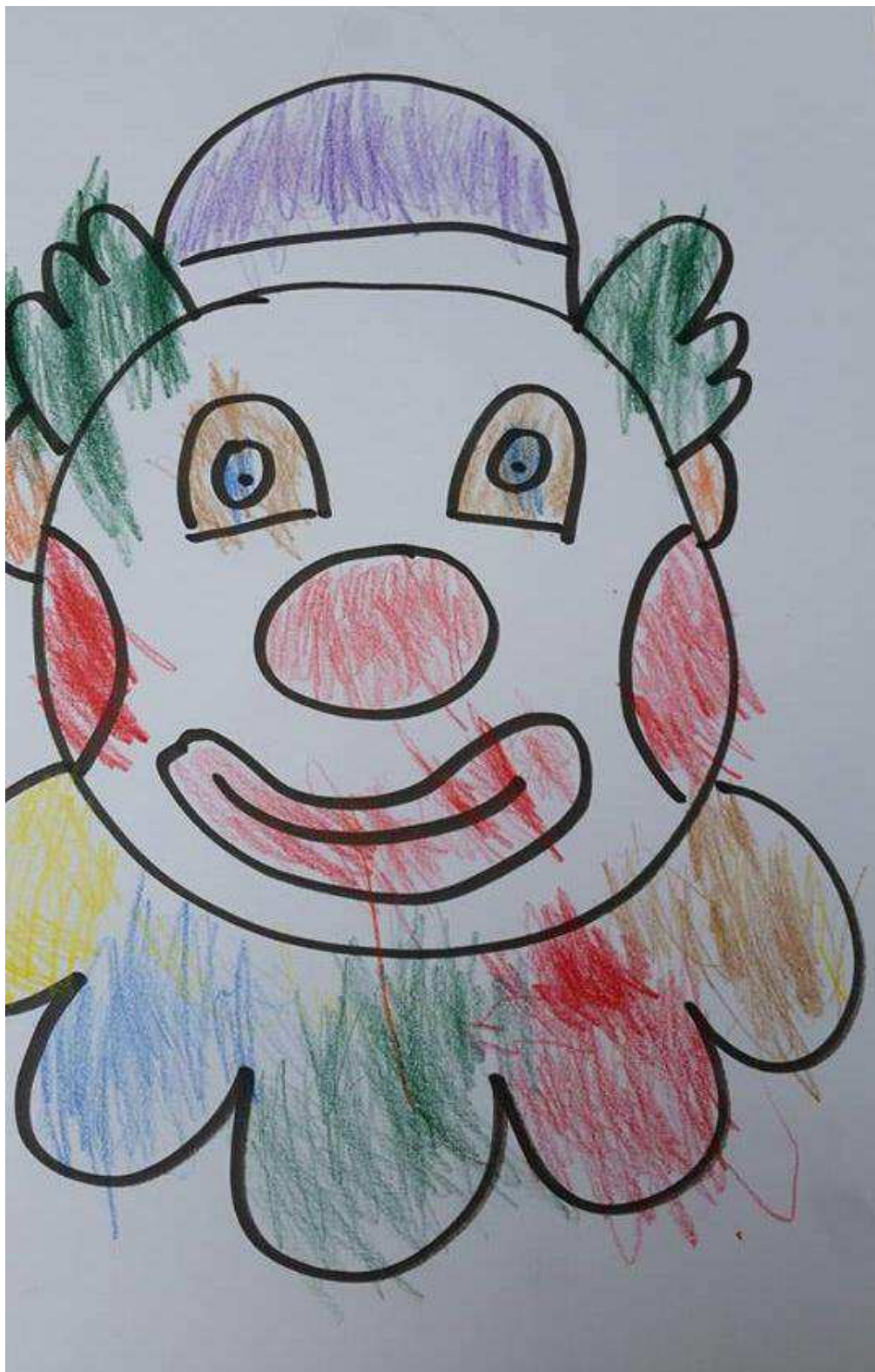
Kontroly dle potřeby

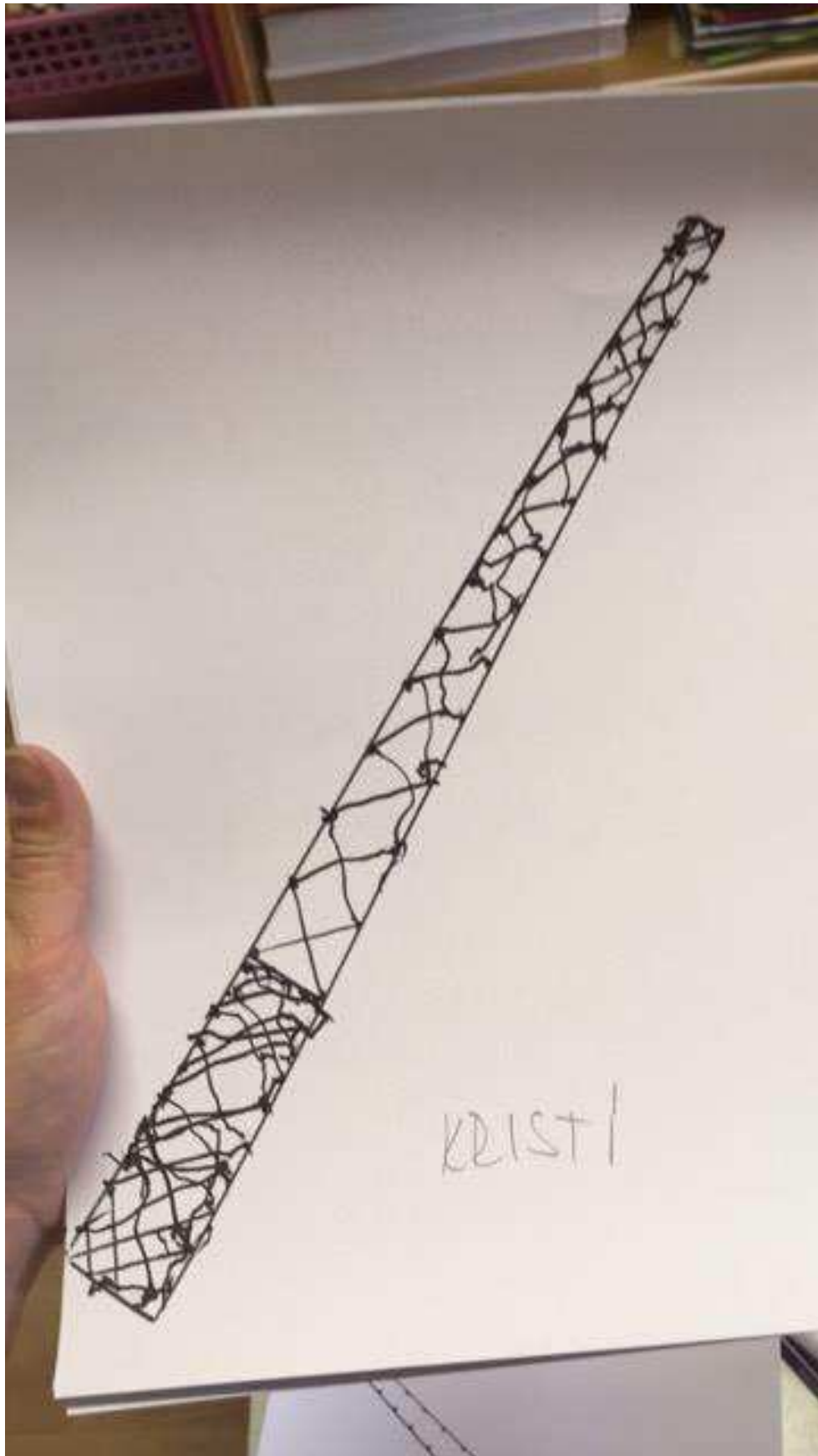
PhDr. Magdalena Nováková

Příloha č. 5 – Já (asistent pedagoga) s Christiankou

Příloha č. 6 – procvičování jemné motoriky

KRISTI

Příloha č. 7

Příloha č. 8 - Informovaný souhlas

Byl/a jste zkontaktován/a k rozhovoru za účelem získání dat a informací pro bakalářskou práci Dominiky Kunderátové. Zpracování informací probíhá v rámci bakalářského studia na Fakultě pedagogiky Karlovy Univerzity. Tématem je individuální vzdělávací plán mé dcery Christiany Hornek. Výstupem je bakalářská práce. Naše účast v práci pro nás nenese žádná rizika. V případě dotazů týkajících se této práce se můžete obrátit na Dominiku Kunderátovou (736 250 279 nebo kundratovadominika@seznam.cz). Svým podpisem zde souhlasím se svou účastí na této práci.

Jméno zákonného zástupce Christiany Hornek: